

ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Процес виробництва і продажу продукції може здійснюватися безперебійно при наявності в підприємства не тільки необхідних основних засобів, нематеріальних активів, але й матеріальних ресурсів. Матеріальні ресурси функціонують у сфері виробництва, будучи матеріальною основою виробництва і являють собою виробничі засоби.

Проблемами організації та ефективності використання виробничих запасів займалися багато вчених, серед яких можна виділити Бутинця Ф.Ф., Бурбело О.А., Крушельницьку О.В., Хом'як Р.Л., Івахненко В.М. та ін. При цьому особливості ефективного використання виробничих запасів специфічні для підприємства конкретної галузі залишаються актуальними.

Для промислових підприємств гірничо-металургійного комплексу більшість оборотних засобів займають саме виробничі запаси. Виробничі запаси це необхідні для виконання виробничої програми запаси сировини, матеріалів, палива, запасних частин для ремонту. Питома вага витрат виробничих запасів підприємств гірничо-металургійного комплексу становить біля 70-80%. Від того, як на підприємстві здійснюється процес матеріально-технічного постачання й контроль за режимом економії, залежать найбільш важливі показники роботи підприємства - обсяг виробництва, його рентабельність та фінансовий стан.

Крім того створення і збереження виробничих запасів потребує витрат. Щорічна сума цих витрат може перевищувати чверть вартості самих запасів [1]. Тому важливо в умовах ринку визначити оптимальну величину цих витрат, що забезпечувала б ефективне функціонування виробництва при мінімальному обсязі витрат на його матеріально-технічне забезпечення.

Так, на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» з метою безперебійного функціонування постійно підтримуються мінімальні запаси, які стають в певній мірі формою капіталовкладень. У даному випадку капітал вкладений у матеріалах, сировині і товарах. При цьому створення навіть мінімальних запасів викликає витрати у формі невикористаних можливостей.

До основних правил системи управління виробничими запасами можна віднести: по кількості поставок – вона повинна бути оптимальною, тобто такою що мінімізує витрати на збереження і на доставку при кількості постачання, що забезпечує виробництво необхідної кількості кінцевого продукту підприємства; по якості поставлених запасів – необхідна і достатня для забезпечення якості продукту підприємства у відповідності з стандартами; по часу поставок – запаси повинні бути поставлені в потрібний час для забезпечення безперебійності виробництва; по рівню витрат – вони повинні бути мінімально можливими.

Таким чином, найважливішою умовою для удосконалювання управління виробничими запасами є зниження їхніх витрат на одиницю продукції, а відповідно і зниження матеріалоемності. Для забезпечення економії виробничих запасів на підприємствах гірничо-металургійного комплексу Кривбасу можна рекомендувати удосконалювання структури паливно-енергетичного комплексу; впровадження нових ефективних способів і систем розробки родовищ корисних копалин; підвищення якості вихідної сировини; прискорений розвиток виробництва найбільш ефективних видів сировини і матеріалів; покращення використання виробничих запасів, безпосередньо пов'язані з удосконаленням технологічного устаткування, технології й організації процесів виробництва.

Одним з головних напрямків економії виробничих запасів на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» - збільшення виходу кінцевої продукції з тієї самої кількості сировини і матеріалів. Це означається в основному рівнем технічного оснащення виробництва, майстерності працівників, організації матеріально-технічного забезпечення, норм витрати і запасів матеріальних ресурсів та їх обґрунтованості.

Список літератури

1. Скрипник М.І., Галатенко А.М. Сучасний підхід до організації обліку запасів на підприємства. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/9.pdf.